mine cãbij, & recambij, vsuras paleantibus, qui neq; timent istas pœnas, neq; aliàs per. ll. regni statutas: imò timor Dei nõ est in illis: timẽda est ira Dei propter tale publicũ peccatũ, quod crescit indies in regnis istis. Et verecundandũ est ista fieri inter Christianos, cũ Philosophus sola ratione naturali ductus in. 1. Politico. dicit, ꝙ vsuraria aquisitio pecuniarũ est maximè ꝑter naturã, & tradit S. Tho. 2.2. q. 78. art. 1. & adde quę dixi in. l. 31. tit. 11. 5. part.

aquellos q̃ quebrantan pleyto, o postura que ouiessen jurado [a] de guardar. E todos los que fazen pecado cõtra natura [b]. Ca por qualquier destas razones sobre dichas es el ome enfamado tan solamente porel fecho, maguer nõ sea dada contra el sentencia [c]: porque la ley, e el derecho los enfama.

¶ *Ley. V. Por quales yerros son los omes enfamados si sentencia fuere dada contra ellos.*

Entẽcia seyendo dada cõtra otro por alguno de los judgadores ordinarios [d], condenãdo lo por razõ de trayciõ, o de falsedad [e], o de adulterio, o de algũd otro yerro [f] q̃ ouiesse fecho, tal sentẽcia como esta enfama al condẽnado. Esso mesmo seria [g] si alguno q̃ fuesse acusado de furto, o de robo, o de engaño, o de tuerto que ouiesse fecho a otro, pleyteasse, o cohechasse dãdol algo [h] sin mandado del judgador [i], por razon q̃ lo non acusassen, o non lleuassen adelante la acusacion q̃ ouiessen fecha del. Ca semeja q̃ otorga [k] aquello de que lo auiã acusado, pues que asi pleytea sobre ella. Otrosi dezimos [l], que aquel q̃ es condenado que peche algo asu cõpañero, o al huerfano q̃ ouiesse tenido en guarda [m], o aquel q̃ lo fiziera su personero, o aquel de quien ouiesse recebido alguna cosa en guarda por razõ de engaño [n] q̃ ouiesse fecho qualquier dellos es enfamado porẽde, pero si tal sentẽcia fuesse dada por algũos de los juezes de auenencia [o] estõce nõ seria infamado a [h]

priuato, procedet in quatuor casibus furti scilicet, vi bonorum raptorum, iniuriarum, & de dolo: dummodo sit condemnatus suo nomine vt in. d. l. 1. ff. eo. & infrà ista. l.

g ¶ *Seria.* Et cõdemnatus ex istis priuatis criminibus notatur infamia, & infamabitur ex sententia, licet in veritate delictum non commiserit. glo. in. d. l. qm̃. & in. l. non poterit. ff. de furtis. & in. l. fi. ff. de pub. iud. & idẽ dicit, si dãnetur vel transigat super crimĩe sepulchri violati, vel expilatæ hæreditatis, vel actione in factũ ex eoq̃d missa est in possessionẽ per calumniã nomine ventris. l. 2. ff. de sepul. viola. l. notatur. ff. de infam. & l. si te expilasse. C. eod. & adde. l. in actionibus. ff. eodem.

h ¶ *Dando algo.* Adde. l. furti. §. pactus. ff. eodem. quia præsumitur ꝙ id facit ex conscientia delicti.

i ¶ *Sin mandado del judgador.* Concor. cum. l. furti. §. qui iussu. ff. eo. præsumitur enim honestum quod iudicis auctoritate fit. vt ibi not. Bald. limitat tamen hoc Albe. post Iaco. de Raue. & Rai. in dict. §. qui iussu. & intelligit quando esset dubius euẽtus sententiæ, seu maleficiũ erat dubium: vnde propter iussum iudicis, nõ videtur confiteri: sed potiùs iudicis iussui obedire: secùs, si erat iam conuictus de crimine: quia tũc videtur potiùs in fraudem fuisse factum iussum, vt euitetur infamia. limitat etiam & intelligit Paul. de Cast. ibi, q̃ ipse contradixit in dãdo pecuniam: quia tunc non videtur sponte dedisse. Si verò non contradixit, non videtur prodesse iussus iudicis, quasi videatur sponte potius, quàm coactè dedisse. argum. l. ait prætor. §. permittitur. ff. de mino. quæ limitatio mihi non est sine scupulo, cùm neq; lex ista, neq; dicto. §. qui iussu. exigant talem coactionem: & solùm ponderant iussum iudicis, vt ex hoc ꝙ fit, reputetur honestũ: & interuenente iudicis auctoritate, potius videatur dedisse causa redimendæ vexationis, quàm metu criminis: ita ꝙ talis auctoritas seu iussus nõ in fraudem procuretur. arg. l. & qui data opera. ff. ex quibus cau. maio.

k ¶ *Otorga.* Concor. cum. l. qm̃. ff. eo. Et quid si dedit causa redimendæ vexationis. vid. glo. in. l. Athletas. §. fi. ff. eod.

l ¶ *Dezimos.* Concor. cum. l. 1. §. qui pro socio. & l. furti. §. mandati. ff. eo.

m ¶ *En guarda.* Quid si per commodatum? Albe. post Guiliel. in. d. §. mãdati. concludit, ꝙ condemnatus actione commodati, nõ efficiatur infamis, eo ꝙ non sit maior: neq; tanta ratio in commodato, quæ in deposito: quia cum depono penes te, merè sequor fidem tuã. l. 1. in prin. ff. depositi. & si non restituis, fides ad perfidiam deducitur. l. penulti. C. deposi. in commodato non sic: quia non commodo propter fidem obligandã principaliter, sed vt tibi seruiam, seu tui gratia: quia indigeris cõmodata: vnde magis est ingratitudo ex tui parte, quàm perfidia. vid. ibi latius per Albe. & Ange. qui idem tenent.

n ¶ *Engaño.* Approbat opinionem glo. in. d. l. 1. & in. d. l. furti. §. mandati. quæ idem dicebat per tex. in. §. fi. d. l. furti. & fuit opinio Azo. C. eodem. in summa. col. antepenul.

o ¶ *De auenencia.* Concor. cum. l. quid ergo. §. ex compromisso. ff. eod. & procedit etiam si actum sit in cõpromisso, ꝙ sentẽtia arbitri infamet, secundũ Albe. post Guid. de Suza. ibi, ꝑcedit etiã, & si cõpromissum sit sine pœna, & emologatũ taciturnitate decẽ dierum, secundũ eundem Albe. post Marti. Silla. sed an hodie stante dispositione. ll. regni, ꝙ sentẽtia arbitri, vel arbitratoris mãdetur executioni si sententia arbitri infamabit? Bar. voluit ꝙ sic. in. d. §. ex compromisso. quem simpliciter refert: & sequitur Paul. de Cast. ibi. contrarium tamen nõ faciens mentionem de Bar. tenet Abb. in. c. irrefragabili. §. 1. col. 2. versic. quid si statuto. de offi. ordi. mouetur per tex. in. d. §. ex compromisso. cum dicit, ꝙ non per omnia dictum arbitri sententia est: & licèt ex forma statuti habeat executionem: nõ tã ex hoc facit illud esse sentẽ-

(In nob. Recop. est l. 1. tit. 1. lib. 8.)

(In nob. Recop. est l. 4. tit. 21. lib. 4.)

a ¶ *Jurado.* Concord. cum. l. si quis maior. C. de transact. & vi. l. 1. tit. 6. lib. 8. ordi. rega. & l. 26. tit. 11. 3. parti. & l. 2. suprà tit. proxim.

b ¶ *Contra natura.* Nota bene quia nõ reperies ita expressum de iure cõmuni, ꝙ cõmittẽs peccatum contra naturã sit infamis ipso facto. & vi. quæ dixi in. l. 16. tit. 1. 6. part. & adde Iac. de bello vis. & Bar. in auct. vt nõ lux. ho. &c.

c ¶ *Sentencia.* Sed an erit necessaria sentẽtia declaratoria in istis casibus in quibus infamia contrahitur ipso facto? videbatur ꝙ sic. l. eius qui delatorẽ. ff. de iur. fis. contrariũ tã tenet Bal. in. l. 1. ff. de infa. ℣ si. posset hic dubitari, dicens nõ requiri in hoc aliquod iudicis ministeriũ: neq; processum aliquem: quod multũ nota, & limita vt dixi. 5. ea. l. in. g. in ℣ bo (los vsureros) allegãdo Pau. de Ca. in. l. improbũ fœnus. C. eo. & nota ꝙ qn̄ incurritur infamia ipso facto, tũc põt obijci testi, ꝙ infamis est, & virtute probationis in eadẽ instantia factæ repellendus est, si tã venit infamãdus per sententiã, oportet ꝙ primò accuset, & condẽnet de crimine: & deinde sibi de infamia obijciatur: secundũ Iaco. Butr. in l. 2. §. ignominiæ. ff. eo. & Ange. in. l. 2. §. ait prætor. eo. tit. & nota ꝙ lex ista loquitur de infamia ciuili: nam infamia canonica multi alij notantur. de quibus vi. in. c. consanguineorũ. & c. hi qui. 3. q. 4. & c. cõstituim̃. 3. q. 5. & c. infames. 6. q. 1. imò & ista infamia canonica causatur ex quolibet peccato mortali: & si datur perseuerantia, repellit ab accusatione & testimonio de iure canonico: sublato tã peccato, nõ remanet effectus illius infamię canonicæ. g. notab. in. c. illi qui. 6. q. 1. Abb. in. c. testimoniũ. de testi. aduerte etiã ꝙ vbicunq; non exprimitur ꝙ ipso iure, vel facto, quis sit infamis, semper intelligitur ꝙ sit per sententiã, non ipso iure. Bal. post pe. in. l. 1. in fi. C. de legi. ¶ *Lex. V.*

Irrogatur infamia sententia secuta, de proditione, falsitate, adulterio, aut alio delicto condemnatis, & de furto, rapina, & iniuria, & de dolo quẽ intulit, transigens vel paciscens sine iudicis mandato, & efficitur infamis: quia videtur crimen confiteri paciscendo. Item cõdemnatus ex causa societatis tutelæ mandati, vel depositi ratione doli in aliqua earum commissi: sententia tã arbitri non infamat. Itẽ qui cũ furto repertus sit, aut in aliquo præmissorũ delictorum, seu de eis in iudicio confessus, aut ob delictum corporaliter punitus infamatur. h. d.

d ¶ *Iudgadores ordinarios.* Sententia ergo à iudice incompetẽti lata, licèt esset Imperator vel Rex, non infamaret. vt hic & in. l. 1. in prin. & ibi notant Bal. & Ange. & Pau. de Cast. ff. eo.

e ¶ *De falsedad.* Damnatus per sententiam ex quocunq; crimine publico est infamis. vt hic & in. d. l. 1. §. qui iudicio. non ergo cõmittens crimen publicũ, est infamis ipso iure, sed secuta sententia: dicit tã Ange. in. d. §. qui iudicio. ꝙ etiam nõ secuta sententia erit infamis infamia facti: quod not. ad. l. 2. §. eo. & vid. quod dixi suprà. l. proxima. in. g. fi. ad fi. & fortè procedet dictũ Ange. qn̄ ex tali crimine esset infamatus publicè, iuxta id quod hr̃ in. d. l. 2. & in. c. fi. de tẽp. ord. & quæ not. Abb. en. c. dudũ. el. 2. co. 6. & 7. de electio. An verò dãnatus ex inquisitione sit infamis? vid. per Bar. & Ioan. de Imo. in. l. infamem. ff. de publi. iud. glo. & Bar. & Albe. in. l. 3. §. præterea. ff. de susp. tuto. & per Ang. in. d. §. qui in iudicio. & Ang. Aret. in tracta. maleficio. in parte dictum Sempronium in. 300. libras.

f ¶ *Otro yerro.* Si intelligas de crimine publico, planum est, si de crimine

© 2011 Real Academia de Jurisprudencia y Legislación